

سود هر سهم و سود تقسیمی هر سهم EPS & DPS

سود هر سهم (EPS) یکی از آماره های مالی بسیار مهم است که مورد توجه سرمایه گذاران و تحلیل گران مالی می باشد. EPS از تقسیم سود پس از کسر مالیات شرکت، بر تعداد کل سهام، محاسبه می شود. که نشان دهنده سودی است که شرکت در یک دوره مشخص به ازای یک سهم عادی بدست آورده است (اولین جزء محاسبه ی EPS (درآمد اختصاصی سهامداران عمومی) .

سهامداران عمومی، باقی مانده سود، پس از توزیع سهم کارفرمایان، عرضه کنندگان، ارائه دهندگان خدمات، صاحبان سهام ممتاز و بستانکاران می . دومین جزء EPS تعداد سهم منتشر شده در بازار توسط شرکت است. لازم به ذکر است، تعداد سهام موجود بازار را به عنوان جزئی از EPS شرکت تلقی می تا بتوان میزان مطالبات سهامداران عمومی را نسبت به درآمد در هر واحد اندازه گیری نمود به عبارت دیگر EPS مقدار سودی است که به هر سهم اختصاص می یابد با محاسبه سطح درآمد شرکت از این روش می توان به میزان درآمدی که هر فرد کسب می کند، دست یافت. با اینکه اجزای EPS ظاهراً ساده به نظر می رسد اما در واقعیت این طور نیست و این عناصر کاملاً پیچیده اند. به عنوان مثال، تخمین تعداد سهام در بازار کاری ساده نیست چرا که به مرور زمان تعداد سهام دایماً در حال تغییر یا جابه جایی است به طوری که انتشار سهام یا بازخرید سهام توسط شرکتها، تعداد سهام موجود در بازار را تغییر می دهد و با عرضه مقدار زیادی سهام توسط یک شرکت در انتهای یک دوره مالی، تعداد متوسط سهام در انتهای دوره بسیار بیشتر از اوایل دوره خواهد بود که به این ترتیب در محاسبه EPS مشکل ایجاد می کند.

اهمیت EPS و کاربردهای آن

سود منبع اصلی تامین جریان نقد و زایش ثروت است. تعیین سطح سود که برای مقاصد تجزیه و تحلیل مالی مربوط باشد یک فرآیند تحلیلی پیچیده می باشد. توجه به تفاوت ارقام سود شرکتهاى مختلف و نیز تغییر ارقام سود یک شرکت در طی دوره های زمانی مختلف، مقایسه پذیری این ارقام تا حدودی مشکل می یکی از روش های استاندارد نمودن رقم سود ، تبدیل آن به یک مبلغ سود هر سهم می باشد. این اهمیت و حساسیت EPS باعث شده است که اولاً محاسبه و گزارش EPS واقعی و پیش بینی طبق قوانین سرمایه بسیارى از کشورها الزامی گردد، ثانیاً مراجع تدوین استاندارد های حسابداری نیز الزامات معینی را جهت نحوه محاسبه و افشاء آن وضع نمایند تا سودمندی EPS را از طریق افزایش قابلیت مقایسه (بین شرکتها و طی دوره های مختلف) و کاهش صلاحدید مدیریت ارتقاء دهند.

راساس تحقیقات تجربی انجام شده در سایر کشورها، EPS استفاده های زیر را دارد :

ارزیابی، تعیین و قضاوت در خصوص قیمت سهام. تحلیل گران مالی با ضرب EPS P/E درخصوص پایین یا بالا بودن قیمت سهام قضاوت می کنند. این دو رقم به طور گسترده در تصمیمات سرمایه گذاری استفاده می شود و حتی بورس اوراق بهادار نیز بر همین مبنا در خصوص معقول بودن قیمت،

قضایوت می کند. به دلیل اهمیت EPS ، ضروری است رویکردی یکنواخت برای محاسبه آن وجود داشته

پیش بینی EPS های آینده و نرخ رشد آن بر قیمت سهام تأثیر دارد. سهامداران و تحلیل گران EPS های گزارش شده را برای بر آورد EPS های آینده و بر آورد نرخ رشد آتی به کار می برند و در واقع توان زایش ثروت شرکت را ارزیابی می کنند.

ارزیابی پوشش سود نقدی و توانایی پرداخت سود سهام. یکی از معیارهای پرداخت سود سهام در زمان حال و آینده، EPS می باشد. اگر چه سایر ملاحظات مالی و سرمایه گذاری، در تعیین خط مشی تقسیم سود مؤثر است ولی مسلم است که بدون وجود سود، امکان پرداخت سود سهام نمی باشد.

قضایوت درخصوص وضعیت شرکت و عملکرد مدیریت و نیز ترسیم تصویری از آینده . EPS نسبت به بازدهی نقدی (و سهام) مبنای قابل قبول تری برای مقایسه عملکرد شرکت و مدیریت می باشد. اگر چه جریان های نقدی عامل مهم در ارزیابی ارزش شرکت است ولی اعتقاد بر این است که EPS معیار بهتری برای مقایسه عملکرد شرکت طی سالهای مختلف و نیز با رقبا می باشد.

بر آورد قدرت سودآوری و ارزیابی سطح و روند سود. بهترین بر آورد ممکن از متوسط سود یک شرکت که انتظار حفظ و یا تکرار آن با درجه ای از نظم در یک محدوده زمانی آتی می رود را قدرت سودآوری می گویند. بیشتر مدلهای ارزیابی به نحوی قدرت سودآوری را از طریق یک عامل یا ضریب که هزینه سرمایه و نیز ریسک و بازده های مورد انتظار آتی را در بر می گیرد، سرمایه ای می کنند. در صورتی برای ارزیابی قدرت سودآوری مناسب است که با تأکید بر ارقام مستمر سود و زیان محاسبه شده باشد. تحلیل گران بر شناسایی اجزائی از جریان درآمد و هزینه تمرکز می کنند که با ثبات و قابل پیش بینی باشند.

P/E یا قیمت به سود یکی از خلاصه های مهم مالی است که بر اساس سود هر سهم محاسبه می شود و دوره مورد انتظار برگشت سرمایه گذاری را نشان می دهد و معکوس آن را نیز نرخ بازده مورد توقع حسابداری را نشان می دهد.

محدودیت های EPS

تأکید شده است که کاربران اطلاعات مالی صرفاً بر یک رقم، EPS، تمرکز ننموده و از سایر اطلاعات نیز در مدل های تصمیم گیریشان استفاده نمایند. با این وجود حتی در استفاده از EPS به همراه سایر اطلاعات نیز باید به محدودیت هایی که در اندازه گیری آن وجود دارد، توجه شود. محدودیت های EPS به شرح زیر

• EPS مبتنی بر سود تاریخی است. مدیریت ممکن است در گذشته تصمیماتی گرفته باشد که سود جاری را افزایش دهد، ولی در آینده رشد سود کاهش یابد. بنابراین رشد EPS نمی تواند پیش بینی کننده قابل اتکایی برای نرخ رشد آتی . به عبارت دیگر به کیفیت سود نیز باید توجه شود. EPS بدون توجه به تورم محاسبه می شود. نرخ رشد واقعی EPS ممکن است متفاوت از نرخ رشد اسمی

• EPS متأثر از انتخاب روش های حسابداری و زمانبندی معاملات توسط مدیریت است و این امر بر مقایسه بین شرکتها تأثیر می گذارد.

با توجه به این که تغییر پذیری سود، نشانه ای از ریسک شرکت می باشد و باعث نوسان قیمت بازار سهام می گردد، مدیران تمایل به هموارسازی سود از طریق انتخاب روش های حسابداری و زمانبندی معاملات بنا بر این EPS ممکن است متأثر از صلاحدید مدیران باشد.

EPS متأثر از ساختار سرمایه است. مثلاً تغییرات در تعداد سهام ناشی از صدور سهام جایزه (سود سهمی) EPS ره های جاری و گذشته تأثیر می گذارد و این مسئله مقایسه بین شرکتهای را مشکل می نماید.

EPS

برای یک شرکت بیش از یک نوع EPS وجود دارد که انواع مختلف آن با توجه به تغییر در روش تخمین تعداد سهام موجود در بازار، تغییر خواهد کرد. EPS تحت تأثیر تغییرات بالقوه تعداد سهام موجود و حق تقدم و اختیار خرید و فروش در بازار قرار نمی گیرد و نوع دیگر آن که تحت تأثیر تغییرات تعداد سهام شرکت های بازار (سهام های منتشر شده جدید توسط شرکتهای) اختیار خرید و فروش قرار می گیرد. البته این موضوع در مورد بازار ایرا نمی کند. در بازار فقط یک نوع EPS و از آنجا که بر حسب مقدار سرمایه ثبت شده در زمان تشکیل مجمع سالانه، محاسبه می شود، مگر اینکه تقدم ها به صورت سرمایه افزودنی قبل از تشکیل مجمع به سرمایه شرکت افزوده شود که در این صورت میتوان از آن بهره گرفت. بر اساس اصول و قوانین پذیرفته شده در آمریکا، شرکت های آمریکائی باید هر EPS را در صورت های مالی خود داشته باشند: چرا که EPS در این کشور هر سه ماه یک بار اعلام خواهد شد و در مواردی که شرکت سود ده نیست، از این قاعده مستثنی می شود، چرا که با محاسبه تعداد هم های جدید اضافه شده در بازار (که از حق تقدم ها و اختیارها ناشی می شوند) مقدار زیان کوچک تر از حد واقعی آن نشان داده می شود و دومین مشکلی که در محاسبه تعداد سهام موجود در بازار برای محاسبه EPS وجود دارد این است که در ترازنامه شرکتهای در بخش اوراق بهادار، هیچ گاه از میانگین تعداد سهام های موجود در بازار استفاده نمی شود بلکه تعداد سهامی را که در همان روز بستن ترازنامه، در دست صاحبان سهام است استفاده می کنند. همچنین این تعداد شامل اوراق تبدیلی نیز نمی شود چرا که EPS را کاهش می دهد بنابراین سرمایه گذاران باید در هنگام محاسبه EPS هر دوی این موارد را بگیرند. به عنوان درآمد هر سهم، میزان سودآوری شرکت را نشان می دهد چرا که در هر شرکت درآمد هر سهم را به کل سهام شرکت تعمیم می دهند و بر اساس آن تصمیم می گیرند.

تعدیل EPS چیست؟

مدیران شرکت در ابتدای سال مالی با توجه به چشم انداز فعالیت های شرکت EPS معینی را پیش بینی و اعلام می کنند. اما در طی سال با توجه به روند فعالیت ممکن است تغییر در اصلاح در EPS ضروری به نظر رسد، لذا بر اساس عملکرد شرکت EPS جدیدی اعلام می کنند که به آن تعدیل EPS گفته می شود.

DPS یا سود تقسیمی هر سهم²

هر سال شرکتهای بخشی از سود خالص را مطابق قانون و بخشی را بر اساس نیاز شرکت نزد خود نگهداری می کنند و مابقی را بین سهامداران تقسیم می نمایند. به مقدار سودی که شرکت تقسیم می کند و به طور نقدی به دست سهامدار می رسد DPS یا سود تقسیمی گفته می شود به عبارت دیگر DPS بخشی از سود پس از کسر مالیات به ازاء هر سهم³ است که توسط شرکت پرداخت می گردد. سود پرداختی هر سهم از تقسیم کل سود پرداختی (مصوب مجمع عادی سالانه) بر تعداد سهام شرکت به دست می آید. DPS سود بخشی از EPS می باشد که سهامداران در مورد تقسیم آن نظر می دهند " کمتر از EPS می باشد. البته چنانچه تمام سود تقسیم شود EPS DPS برابر می باشد در بعضی موارد خاص نیز DPS بیشتر از EPS است که این مبلغ اضافی معمولاً از محل سود انباشته سالهای قبل تامین می شود. البته این وضعیت اکثراً نشان دهنده بی برنامه بودن شرکت می باشد چون سود انباشته همان سود سالهای گذشته است که توزیع نشده است " جهت انجام برنامه ای خاص در شرکت باقی مانده است و توزیع آن در سالهای بعد نشانه خوبی نیست. با شروع فصل مجامع شرکتهای بورس موضوع تقسیم سود (DPS) ذهن تمامی سهامداران شرکت های بورسی را به خود جلب کرده به خصوص سهامداران حقیقی که از این راه امرار معاش می کنند.

اینکه چه میزان از سود تحقق یافته هر سهم به صورت نقدی توزیع شود و چه میزان در شرکت باقی بماند تصمیمی است که در مجمع عادی سالانه توسط هیات مدیره به مجمع پیشنهاد داده می شود و سپس به

تصویب سهامداران می رسد. براساس قانون تجارت در صورت تصویب در مجمع عمومی عادی سالانه تقسیم سود تصویب شده، حداکثر ظرف ماه از تاریخ تصویب به سهامداران می بایست پرداخت . البته سود پرداختی یا DPS تنها به سهامدارانی پرداخت می گردد که در تاریخ برگزاری مجمع مالک آن میزان سهم باشند.

<https://telegram.me/shg572>

www.shg.sellfile.ir